

XIII Encuentro Internacional de CETR

6 al 11 de noviembre de 2017, St. Andreu de Llavaneras

Tema:

El problema de introducir a las nuevas generaciones en lo que nuestros mayores llamaron espiritualidad

Las generaciones mayores tienen de qué alimentarse, sea en el seno de las iglesias o sea en sus arrabales (movimiento espirituales, sectas, yoga, miles de ofertas de menos calidad o de más).

Las generaciones menores de 45 se encuentran en un descampado tal, que no hay nada que llevarse a la boca en este terreno.

El ofrecimiento que se les haga tendría que ser una noticia primera, sin ningún tipo de supuestos ni de creencias, porque en las nuevas sociedades de movimiento constante es imposible creer. Habría que ofrecerles una noticia que sea un dato verificable con una verificación axiológica, no científica.

Una noticia en la que no resuene nada religioso ni antirreligioso.

¿Cuál sería ese dato limpio y verificable?

Se trataría de llamar la atención sobre la doble dimensión de nuestro acceso a la realidad para tener la posibilidad de rescatar la dimensión no relativa a nosotros, la 2ª dimensión, la cualidad humana profunda, CHP, de la sumisión y el control de las religiones autoritarias, jerárquicas, de sumisión y patriarcales, para poderla ofrecer a las generaciones menores de 45 años. Ellos porque viven ya en otras condiciones culturales, sienten alergia a todo lo que suene a religión o, peor todavía, las tradiciones religiosas no les dicen absolutamente nada.

La 2ª dimensión de lo real es el **gran dato olvidado** porque ha estado sojuzgado y puesto al servicio de las sociedades autoritarias. Hay que rescatar ese dato epistemológico del control y la servidumbre a las sociedades agrario-autoritarias o ganaderas.

Hay que buscar procedimientos para cobrar conciencia, individual y colectivamente de esa 2ª dimensión de lo real, (una dimensión absoluta, por no relativa a nuestras necesidades), como dato axiológico y epistemológico.

Con la crisis de las religiones y de los proyectos axiológicos colectivos agrario-autoritarios ese dato ha quedado por fin libre.

Sabemos que esa 2ª dimensión, convenientemente cultivada:

- Proporciona la plenitud humana.
- Es, además, la condición para conseguir el distanciamiento de los acontecimientos, lo cual contribuye a la paz y a la felicidad.
- Es la condición de la flexibilidad mental, sensitiva y operativa.
- Precede y acompaña a todo acto creativo.
- La dimensión no relativa de lo real estuvo ligada, por el proyecto axiológico colectivo (PAC) agrario-autoritario, a la sumisión, a la inflexibilidad y a la intolerancia. Desligada, por fin, de ese PAC milenario, se pudo comprender que la 2ª dimensión era creatividad, indagación libre, libertad, la clave de la felicidad humana.

-La dimensión absoluta de lo real despierta el interés por toda la realidad.

Así pues, desde la nueva situación debida al proyecto de vida colectiva de las sociedades de conocimiento, de innovación y cambio continuo, las tradiciones del pasado sólo son ofertas de plenitud, de felicidad, de tolerancia, de no temor ni siquiera a la muerte. La 2ª dimensión de la realidad, la no relativa nuestras necesidades se presenta como satisfacción, como la belleza que al igual que la ciencia es seductora y útil.

Qué es lo que podremos buscar, desde esta perspectiva en las tradiciones religiosas y espirituales del pasado:

- libertad,
- felicidad y vias para buscarla y conseguirla,
- discernimiento para discriminar lo que sólo promete la felicidad y no la da, de lo que la promete y la da,
- qué es ese dato y cómo se presenta,
- qué es y cómo se obtiene una actitud sabia frente a la vida
- cómo evitar los sufrimientos.

Ante esto surgen graves cuestiones:

- ¿Cómo cobrar conciencia de esa 2ª dimensión?
- ¿Cómo inducir a ese “cobrar conciencia”?
- ¿Cómo vivir esa conciencia?

Podemos señalar actividades humanas que pueden ser lugar dónde sea más fácil cobrar conciencia de la dimensión absoluta y no relativa a nuestras necesidades:

- el arte,
- la ciencia,
- la contemplación de la naturaleza,
- la seria comunicación humana,
- el amor,
- el servicio gratuito a otros,
- el interés gratuito por las realidades,
- la contemplación del cielo nocturno
- en la actividad creativa (científica, artística, empresarial, organizativa).

Hemos afirmado que el silencio es el recurso fundamental de nuestra especie para toda actividad humana. El silencio está embebiendo todas las actividades, tanto las necesarias para la sobrevivencia, como las más gratuitas. Este carácter del silencio permite reconocer la dimensión absoluta en toda actividad humana, en la vida cotidiana, sin que se exija, para conseguirlo llevar una vida retirada o fuera de lo común.

Este punto es importante, porque lo que estamos pretendiendo es que nuestros contemporáneos menores de 45 años puedan tener acceso a esa dimensión, viviendo la vida que tienen que vivir.

Participantes:

- Jaume Agustí doctor en Física Atómica y Molecular, ha sido investigador científico especializado en lógicas formales y computacionales en el CSIC (Consejo Superior de Investigaciones Científicas) y ha sido colaborador de

Raimon Panikkar durante más de 20 años, es vicepresidente de la Fundación Vivarium que gestiona su legado.

- Jaume Botey doctor en Antropología, Licenciado en Filosofía, ha sido profesor de Historia de la Cultura y de Movimientos Sociales en la Universidad Autónoma de Barcelona. Miembro de “Cristianismo en el siglo XXI”. Experto en voluntariado y participante activo en los movimientos sociales por la paz.
- Marià Corbí doctor en Filosofía, licenciado en Teología, epistemólogo, ha sido profesor de ESADE Business School, actualmente dirige el CETR (Centro de Estudio de las Tradiciones de Sabiduría) de Barcelona.
- Montse Cucarull licenciada en Ciencias Químicas y en Farmacia, es miembro del equipo investigador de CETR.
- Marta Granés doctora en Ciencias de la Religión, licenciada en Estudios de Asia Oriental, Ingeniero Técnico Agrícola y Master en Humanidades, es miembro del equipo investigador de CETR.
- Teresa Guardans doctora en Humanidades, licenciada en Filología es profesora de CETR, y colabora en diversos proyectos relacionados con la pedagogía del desarrollo interior.
- Ildefonso Navarro Zayas, licenciado en psicología, es profesor de la Universidad Iberoamericana de Puebla, México.
- Sergio Néstor Osorio doctor en Teología por la Pontificia Universidad Javeriana, pregrado en humanidades y filosofía. Es profesor asistente en la Facultad de Educación y Humanidades de la Universidad Militar Nueva Granada, Bogotá-Colombia. Líder BioethcisGroup de la UMNG.
- Juan Diego Ortíz doctor en Filosofía, es director del Centro de Estudios de Religión y Sociedad adscrito al Centro Universitario de Ciencias Sociales y Humanidades de la Universidad de Guadalajara, Guadalajara, Méjico.
- Queralt Prat i Pubill es licenciada en Dirección y Administración de Empresas y MBA por ESADE Business School de la Universidad Ramon Llull (España) y Master CEMS. También ha cursado estudios de MBA en Insead (Francia) y es master de investigación por ESADE. Actualmente está desarrollando su doctorado sobre la calidad humana en el Management (pendiente de confirmación).
- J. Amando Robles, doctor en Sociología, licenciado en Filosofía y en Teología, ha sido profesor en la Escuela Ecuménica de la Universidad Nacional de Costa Rica y actualmente es miembro fundador e investigador del CEDI (Centro Dominicano de Investigación, Heredia, Costa Rica).
- Flávio Augusto Senra Ribeiro doctor en Filosofía por la Universidad Complutense, es profesor del Master en Ciencias de la Religión en la Pontificia Universidad Católica de Minas, Belo Horizonte, Brasil. También coordinador del Programa de Pós-Graduación en Ciencias de la Religión en la misma Universidad, es presidente del consejo director de la Asociación Nacional de Pos-graduación e Investigación en Teología y Ciencias de la Religión (Anptecre).
- Francesc Torradeflot, doctor en Teología y licenciado en Historia de las Religiones (Lovaina) y en Filosofía (UAB), es director de la Asociación Unesco para el Diálogo Interreligioso - Unescocat, profesor de CETR. Coordina la Red

Catalana de Entidades de Diálogo Interreligioso y también la Red Internacional sobre Religiones y Mediación en Zonas Urbanas <http://www.rel-med.net/ca>.

- José Mª Vigil doctor en Ciencias de la Educación, licenciado en Teología Sistemática y licenciado en Psicología. Es responsable del portal Koinonia, de la Agenda Latinoamericana y de la revista Voices. Es miembro de la ASETT Asociación Ecuménica de Teólogos y Teólogas del Tercer Mundo, Panamá.

.....

XIII Encontre Internacional de CETR

6 -11 de novembre de 2017, St Andreu de Llavaneres

Tema:

El problema d'introduir a les noves generacions en allò que s'ha vingut anomenant espiritualitat

Les generacions més grans tenen de què alimentar-se, sigui en el si de les esglésies o sigui en els seus ravals (moviment espiritualls, sectes, ioga, milers d'ofertes de menys qualitat o de més).

Les generacions menors de 45 es troben en un descampat tal, que no hi ha res per menjar en aquest terreny.

L'oferiment que se'l s faci hauria de ser una notícia primera, sense cap tipus de supòsits ni de creences, perquè en les noves societats de moviment constant és impossible creure. Caldria oferir-los una notícia que sigui una dada verificable amb una verificació axiològica, no científica.

Una notícia en la qual no ressoni res religiós ni antireligiós.

Quina seria aquesta dada neta i verificable?

Es tractaria de cridar l'atenció sobre la doble dimensió del nostre accés a la realitat per tenir la possibilitat de rescatar la dimensió no relativa a nosaltres, la 2a dimensió, la qualitat humana profunda, de la submissió i el control de les religions autoritàries, jeràrquiques, de submissió i patriarcals, per poder-la oferir a les generacions menors de 45 anys. Elles, perquè viuen ja en altres condicions culturals, senten al·lèrgia a tot el que soni a religió o, pitjor encara, les tradicions religioses no els diuen absolutament res.

La 2a dimensió de la realitat és el gran dada oblidada perquè ha estat subjugada i posada al servei de les societats autoritàries. Cal rescatar aquesta dada epistemològica del control i la servitud a les societats agrari-autoritàries o ramaderes.

Cal buscar procediments que condueixin a cobrar consciència, individual i col·lectivament d'aquesta 2a dimensió de la realitat, (una dimensió absoluta, per no relativa a les nostres necessitats), com a dada axiològica i epistemològica.

Amb la crisi de les religions i dels projectes axiològics col·lectius agrari-autoritaris aquesta dada ha quedat per fi lliure d'aquells sotmetiments.

Sabem que aquesta 2a dimensió, convenientment conreada:

- Proporciona la plenitud humana.

- És, a més, la condició per aconseguir el distanciament dels esdeveniments, la qual cosa contribueix a la pau i a la felicitat.
- És la condició de la flexibilitat mental, sensitiva i operativa.
- Precedeix i acompaña a tot acte creatiu.
- La dimensió no relativa de la realitat va estar lligada, pel projecte axiològic col·lectiu (PAC) agrari-autoritari, a la submissió, a la inflexibilitat i la intolerància. Deslligada, per fi, d'aquest PAC mil·lenari, hem pogut comprendre que la 2a dimensió és creativitat, indagació lliure, llibertat, la clau de la felicitat humana.
- La dimensió absoluta de la realitat desperta l'interès per tota la realitat.

Així doncs, des de la nova situació deguda al nou projecte de vida col·lectiva corresponent a les societats de coneixement, d'innovació i canvi continu, les tradicions del passat només són ofertes de plenitud, de felicitat, de tolerància, de no por ni tan sols a la mort. La 2a dimensió de la realitat, la no relativa nostres necessitats es presenta com satisfacció, com la bellesa que igual que la ciència és seductora i útil.

Què és el que podrem cercar, des d'aquesta perspectiva en les tradicions religioses i espirituals del passat:

- llibertat,
- felicitat i vies per a buscar-la i aconseguir-la,
- discerniment per discriminar el que només promet la felicitat i no la dóna, del que la promet i la dóna,
- què és aquesta dada i com es presenta,
- què és i com s'obté una actitud sàvia enfront de la vida
- com evitar els patiments.

Davant d'això sorgeixen greus qüestions:

- Com cobrar consciència d'aquesta 2a dimensió?
- Com induir a aquest "cobrar consciència"?
- Com viure aquesta consciència?

Podem assenyalar activitats humanes que poden ser lloc on sigui més fàcil cobrar consciència de la dimensió absoluta i no relativa a les nostres necessitats:

- l'art,
- la ciència,
- la contemplació de la natura,
- la seriosa comunicació humana,
- l'amor,
- el servei gratuït als altres,
- el interès gratuït per les realitats,
- la contemplació del cel nocturn
- en l'activitat creativa (científica, artística, empresarial, organitzativa).

Hem afirmat que el silenci és el recurs fonamental de la nostra espècie per a tota activitat humana. El silenci està embevent totes les activitats, tant les necessàries per a la supervivència, com les més gratuïtes. Aquest caràcter del silenci permet reconèixer la dimensió absoluta en tota activitat humana, en la vida quotidiana, sense que s'exigeixi, per aconseguir-ho portar una vida retirada o fora del comú.

Aquest punt és important, perquè el que estem pretenent és que els nostres contemporanis menors de 45 anys puguin tenir accés a aquesta dimensió, vivint la vida que han de viure.

Participants:

- Jaume Agustí doctor en Física Atòmica i Molecular, ha estat investigador científic especialitzat en lògiques formals i computacionals en el CSIC (Consell Superior d'Investigacions Científiques) i ha estat col·laborador de Raimon Panikkar durant més de 20 anys, és vicepresident de la Fundació Vivarium que gestiona el seu llegat.
- Jaume Boteix doctor en Antropologia, llicenciat en Filosofia, ha estat professor d'Història de la Cultura i de Moviments Socials a la Universitat Autònoma de Barcelona. Membre de "Cristianisme al segle XXI". Expert en voluntariat i participant actiu en els moviments socials per la pau.
- Marià Corbí doctor en Filosofia, llicenciat en Teologia, epistemòleg, ha estat professor d'ESADE Business School, actualment dirigeix el CETR (Centre d'Estudi de les Tradicions de Saviesa) de Barcelona.
- Montse Cucarull llicenciada en Ciències Químiques i en Farmàcia, és membre de l'equip investigador de CETR.
- Marta Granés doctora en Ciències de la Religió, llicenciada en Estudis d'Àsia Oriental, Enginyer Tècnic Agrícola i Màster en Humanitats, és membre de l'equip investigador de CETR.
- Teresa Guardans doctora en Humanitats, llicenciada en Filologia és professora de CETR, i col·labora en diversos projectes relacionats amb la pedagogia del desenvolupament interior.
- Ildefons Navarro Zayas, llicenciat en psicologia, és professor de la Universitat Iberoamericana de Puebla, Mèxic.
- Sergio Néstor Osorio doctor en Teologia per la Pontificia Universitat Javeriana, pregrau en Humanitats i Filosofia. És professor assistent a la Facultat d'Educació i Humanitats de la Universitat Militar Nova Granada, Bogotà-Colòmbia. Líder BioethcisGroup de la UMNG.
- Juan Diego Ortiz doctor en Filosofia, és director del Centre d'Estudis de Religió i Societat adscrit al Centre Universitari de Ciències Socials i Humanitats de la Universitat de Guadalajara, Guadalajara, Mèxic.
- Queralt Prat i Pubill és llicenciada en Direcció i Administració d'Empreses i MBA per ESADE Business School de la Universitat Ramon Llull (Espanya) i Màster CEMS. També ha cursat estudis de MBA a Insead (França) i és màster de recerca per ESADE. Actualment està desenvolupant el seu doctorat sobre la qualitat humana en el Management.
- J. Amando Robles, doctor en Sociologia, llicenciat en Filosofia i en Teologia, ha estat professor a l'Escola Ecumènica de la Universitat Nacional de Costa Rica i actualment és membre fundador i investigador del CEDI (Centre Dominic d'Investigació, Heredia, Costa Rica).
- Flávio Augusto Senra Rierol doctor en Filosofia per la Universitat Complutense, és professor del Màster en Ciències de la Religió a la Pontificia Universitat Catòlica de Mines, Belo Horizonte, Brasil. També coordinador del Programa de pos-Graduació en Ciències de la Religió a la mateixa Universitat, és president del consell director de l'Associació Nacional d'Pos-graduació i Investigació en Teologia i Ciències de la Religió (Anptecre).

- Francesc Torradeflot, doctor en Teologia i llicenciat en Història de les Religions (Lovaina) i en Filosofia (UAB), és director de l'Associació Unesco per al Diàleg Interreligiós - Unescocat, professor de CETR. Coordina la Xarxa Catalana d'Entitats de Diàleg Interreligiós i també la Xarxa Internacional sobre Religions i Mediació en Zones Urbanes <http://www.rel-med.net/ca>.
- José Mª Vigil doctor en Ciències de l'Educació, llicenciat en Teologia Sistemàtica i llicenciat en Psicologia. És responsable del portal Koinonia, de l'Agenda Llatinoamericana i de la revista Voices. És membre de l'ASETT Associació Ecumènica de Teòlegs i Teòlogues del Tercer Món, Panamà.